

**FSEK, Eser Sözleşmesi, Eser Sahibi,
İcracı Sanatçı, Tazminat Davası
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi
(E. 2018/409 K. 2019/5485 T. 17.09.2019)**

03

**Olay
Özeti**

04

**Çözümü
Gereken
Hukuki
Sorun**

05

**Mahkeme
Kararı**

07

Görüşümüz

OLAY ÖZETİ

Mirasçı davacılar; muris sanatçının oyunculuğunu üstlendiği kırk beş adet filmin yapımcısı olan davalının, söz konusu filmleri televizyon kanallarına veya CD, DVD olarak satarak gelir elde etmekteyken murisin bu filmlerden sadece sinema gösterimi için ücret aldığını, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 80. maddesi gereğince eser sahibi ve bağlantılı haklar kapsamında icracı sanatçı sıfatıyla sahip olduğu haklar karşılığında bugüne kadar kendisine veya ölümünden sonra mirasçılara hiçbir ödeme yapılmadığını, icracı sanatçının filmler üzerinde eser sahibinin yanında komşu haklara sahip olduğunu, aynı kanunun 52. maddesi gereği eserlerden doğan hakların kullanımının devrinin ancak yazılı olarak yapılabileceği, sinema gösterimi dışında elde edilen gelirlerin icracı sanatçıya ödenmesi ve bu doğrultuda hesaplanan payın üç katı tutarı tazminata hükmedilmesini, filmlerin televizyonda gösterilmesinden kaynaklanan haklar karşılığında fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 20.000 TL, filmlerin sinema ve televizyon kanalları dışında satışından doğan haklar karşılığında sağlanan gelirlerden dolayı da 10.000 TL olmak üzere 30.000 TL'nin davalıdan tahsilini talep etmektedir.

Davalı, davacıların aktif husumet ehliyetinin bulunmadığını, dava konusu filmlerin 1995 yılı öncesine ait ve FSEK'in 8. maddesi ile düzenlenen "sinema eseri" kapsamında olduğunu, davacıların geçmişe yönelik talepte bulunduklarını, bu taleplerinin zamanaşımına uğradığını ve dürüstlük kuralıyla bağdaşmadığını, filmlerin tarihleri itibarıyla icracı sanatçı haklarının mevcut olmadığını, murisin sözlü sözleşme ile oyunculuk haklarını davalıya devretmesi ve davalının aynı zamanda eser sahibi olması nedeniyle söz konusu filmlerin 70 yıl süre ile koruma altında bulunduklarını savunarak davanın reddini talep etmiştir.

Çözümü Gereken Hukuki Sorun

Muris sanatçının ve dolayısıyla mirasçılarının, dava konusu filmlerin televizyon kanallarına ve CD, DVD olarak satışından elde edilen gelirler üzerinde Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca komşu hak sahipliğinden doğan talep yetkisinin olup olmadığıdır.

Mahkeme Kararı

İlk derece mahkemesi, 12.06.1995 tarihinden önce meydana getirilen sinema eserlerinde eser sahipliğinin yapımcıya ait olduğu ve davacıların murislerinden dolayı tazminat talep etme haklarının olmadığını gerekçe göstererek davanın reddine karar vermiştir. Davacı mirasçılar bu kararı istinaf etmişlerdir.

Bölge Adliye Mahkemesi, filmlerin televizyon kanallarındaki kullanımla ilgili davalının ilgisinin olmadığı gerekçesiyle davanın reddini farklı bir gerekçeyle doğru bulmakla birlikte CD ve DVD şeklindeki kullanımlar açısından yeni bilirkişi raporları alarak, dava konusu CD ve DVD satışlarının bandrol adedi ve %10 telif bedeli üzerinden yapılan hesaplama göre 347.668 TL tazminat tespit edildiği, FSEK 68. madde uyarınca 3 katı 1.043,052 TL olduğu ancak taleple bağlı kalınacağı gerekçesiyle davanın kısmen kabulü ile taleple sınırlı olarak 10.000,00 TL'nin davalıdan alınarak miras payları oranında davacılara verilmesine karar vermiştir. Davalı bu kararı temyiz etmiştir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, 4110 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 12/06/1995 tarihinden önce meydana getirilen dava konusu filmlerde o tarihler itibariyle icracı sanatçı hakları mevcut olmadığından; yapımcı/eser sahibi olan davalı ile davacıların murisi sanatçı arasında akdedilen sözleşmenin kural olarak belirli bir sonucun taahhüt edildiği iş görme sözleşmesi ve dolayısıyla eser sözleşmesi niteliğinde olduğunu belirtmiştir. Yargıtay; FSEK 80/1-A maddesi 1. bendine göre icracı sanatçının ancak eser sahibinin izniyle gerçekleştirdiği icrası üzerinde komşu hak sahipliği olduğunu ve 5. bent uyarınca bu haklarını uygun bir bedel karşılığında sözleşme ile yapımcıya devredebileceğini, dava konusu filmler açısından taraflar arasında yazılı bir sözleşme olmamakla birlikte davalı yapımcı ile davacıların murisinin oyuncululuğuna ilişkin sözlü sözleşmenin taraflarca ifa edilerek filmlerin meydana getirilmesi üzerine murisin FSEK'in 80. maddesi uyarınca sahip olduğu mali hakları davalı yapımcıya uygun bir bedel karşılığında sözleşme ile devrettiği ve yapımcının eser sahibi olarak, haklarının 70 yıl süre ile koruma altına alındığını tespit etmiştir.

11. Hukuk Dairesi, davalının sahip olduğu sinema eserlerinin çoğaltılması, dağıtılması, temsil ve umuma iletimden oluşan mali haklarına dayalı olarak dava konusu eserler üzerindeki hakları dolayısıyla tasarruf yetkisi bulunduğundan mirasçı davacıların eser sahibi davalıya karşı mali hak ihlali ya da elde edilen kazançtan sözleşmeye dayalı olarak uygun bir bedel talep etme hakkının olmadığına davalı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile Bölge Adliye Mahkemesi kararının bozulmasına karar vermiştir.

Görüşümüz

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin karşı görüşünde; 4110 sayılı ve 12/06/1995 tarihli Kanun ile 4630 sayılı ve 21.02.2001 tarihli Kanun'un, 5846 sayılı FSEK'in 80. maddesi ile icracı sanatçılara tanınan hakların ve korumaların, Kanun'un ek ikinci madde hükmü, madde 51 ve geçici madde 1'in lafzından geçmişe etkili olduğunun anlaşılması gerektiği savunulmuştur.

Karşı görüş; davacıların murisinin icracı sanatçı olmasından kaynaklı haklarının ihlal edilmesi nedeniyle eser sahiplerine tanınan dava hakları ve bu kapsamda tazminat talep haklarının bulunduğu, yeni yasaların yürürlüğe girdiği tarihten itibaren eski hüküm uyarınca eser sahibi olan yapımcının komşu haklar üzerindeki tasarruf yetkisini kendiliğinden kaybettiği ve taraflar arasındaki sözleşmenin geçersizleştiği, bu hakların yasa gereği icracıya/davacıların murisine geçtiğini belirtmiştir.

Dava konusu olay bakımından ise icracı sanatçının mirasçılarının onayını almadan dava konusu filmlerin ticarileştirilmeleri, yani çeşitli iletim araçlarıyla yayınlanması ve dolayısıyla satışa sunulması bağlantılı/komşu hakların ihlalini teşkil edeceği yönünde tespit yapılmıştır. Murisin çoğunlukla başrol oyuncusu olduğu da düşünülürse Kanun'un değişikliğinden önceki madde 82 hükmü uyarınca madde 66, 69 ve 70 hükümlerinde yazılı haklardan faydalanabileceği, hem maddi hem de manevi tazminat talep edilebileceği söylenmiştir. Karşı görüşe göre davalı tarafın temyiz sebeplerinin reddi ile Kararın onanması gerekirken, davalı tarafın temyiz sebeplerinin kabulü ile Kararın davalı yararına bozulmasının doğru olmamıştır. Bizim de görüşümüz bu yöndedir.

Teşekkürler

Abdullah Erkam Yılmaz
Kurucu Avukat

İletişim:

aeylegal.com

erkam@aeylegal.com

Buse Hamurcu
Avukat

İletişim:

aeylegal.com

buse@aeylegal.com

Sorularınız ve görüşleriniz için
bizimle iletişime geçebilirsiniz.